

ОФІС ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ЗВІТ

**ПРО РОБОТУ
ОФІСУ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
У 2025 РОЦІ**

2025 рік

ВСТУП

Збереження, популяризація і захист культурних цінностей є одним з найбільших пріоритетів держави та світу. Особливо в час війни.

Офіс охорони культурної спадщини Львівської міської ради, є виконавчим органом Львівської міської ради відповідно до ухвали міської ради від 04.02.2021 № 32 “Про затвердження структури виконавчих органів Львівської міської ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів”, утвореним відповідно до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

Положення про офіс охорони культурної спадщини Львівської міської ради та його структури затверджено 28.01.2025 рішенням виконавчого комітету № 52.

Відповідно до затвердженого положення про офіс та чинного законодавства, одними з основних компетенцій, які належать до сфери діяльності офісу є:

- організація і координація заходів з захисту пам'яток від загрози руйнування або пошкодження, представництво в судах, застосування санкцій відповідно до чинного законодавства (видача приписів та розпоряджень щодо охорони об'єктів культурної спадщини);
- організація та проведення заходів, спрямованих на популяризацію та залучення мешканців Львівської міської територіальної громади до практик охорони, збереження, управління та використання культурної спадщини;
- участь в організації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників у сфері охорони культурної спадщини;
- надання висновків щодо відповідних програм та проєктів містобудівних, архітектурних та ландшафтних перетворень, меліоративних, шляхових, земляних робіт на пам'ятках культурної спадщини та у зонах їх охорони, а також програм та проєктів, реалізація яких може позначитися на стані об'єктів культурної спадщини та в історичному ареалі м. Львова;
- укладення охоронних договорів на пам'ятки в межах повноважень, делегованих органом охорони культурної спадщини вищого рівня відповідно до закону;
- надання висновків щодо відчуження або передачі пам'яток місцевого значення їх власниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у володіння, користування або управління;
- проведення періодичного моніторингу шляхом збору, обробки та аналізу інформації про об'єкт культурної спадщини, що охороняється з безпосереднім візуальним обстеженням його на місці;
- організація досліджень об'єктів культурної спадщини, які потребують рятувних робіт. Розвиток співпраці з дослідницькими інституціями та врахування нових напрацювань у сфері консервації, збереження та управління спадщиною.

Відповідно до затвердженого Положення, офіс охорони культурної спадщини Львівської міської ради (надалі - офіс) складається з двох управлінь, які не є юридичними особами, і здійснюють діяльність в структурі офісу, а саме: управління обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини та управління охорони та використання об'єктів культурної спадщини.

Основним завданням управління обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради є забезпечення виконання вимог Закону України “Про охорону культурної спадщини”, інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини на території Львівської міської територіальної громади в частині проведення заходів, спрямованих на популяризацію та залучення мешканців Львівської міської територіальної громади до практик охорони, збереження, управління та використання культурної спадщини.

Основним завданням управління охорони та використання об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради є забезпечення виконання вимог Закону України “Про охорону культурної спадщини”,

інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини на території Львівської міської територіальної громади в частині використання об'єктів культурної спадщини, захисту традиційного характеру історичного середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь.

В кожному управлінні є по два відділи. До складу управління обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради входять такі структурні підрозділи: відділ укладення охоронних договорів та відділ моніторингу об'єктів культурної спадщини.

Одні з основних компетенцій управління обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради: підготовка проєктів охоронних договорів з власником (користувачем) пам'ятки (її частини), у межах повноважень, делегованих органом культурної спадщини вищого рівня; підготовка проєктів попередніх договорів про укладення в майбутньому охоронних договорів з майбутнім власником пам'ятки (її частини), у межах повноважень, делегованих органом культурної спадщини вищого рівня; подання пропозиції щодо встановлення охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок, встановлених на пам'ятках або в межах їхніх територій; підготовка проєктів висновків про коефіцієнт культурної цінності пам'ятки; проведення візуального обстеження об'єкта культурної спадщини та формування висновку про його стан; підготовка інформації на запит юридичних або фізичних осіб про об'єкти культурної спадщини, які взяті на державний облік, та про приналежність будівель та споруд до пам'яток архітектури та містобудування, історії; проведення фотофіксації та спостереження за станом нерухомих пам'яток міста; формування облікової документації на об'єкти культурної спадщини, яка надходить в офіс охорони культурної спадщини; участь у розробленні окремих частин програм збереження історичного середовища м. Львова.

До складу управління охорони та використання об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради входять такі структурні підрозділи: юридичний відділ та відділ використання об'єктів культурної спадщини.

Одні з основних компетенцій управління охорони та використання об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради: забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження на підставі відповідних нормативно-правових актів органів охорони культурної спадщини вищого рівня; підготовка проєктів висновків щодо відповідних програм та проєктів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, будівельних, меліоративних, шляхових, земляних робіт на пам'ятках та у зонах їхньої охорони, на археологічних територіях, які охороняються, в історичному ареалі м. Львова, а також програм та проєктів, реалізація яких може позначитись на стані об'єктів культурної спадщини; участь у погодженні розташування реклами, вивісок, написів та малих архітектурних форм у межах історичного ареалу м. Львова; підготовка проєктів висновків для проєктування об'єктів у межах історичного ареалу м. Львова, пам'ятках культурної спадщини, їхніх територіях та у зонах охорони; залучення в організацію охоронних заходів щодо пам'яток та їхніх територій у разі виникнення загрози їхнього пошкодження або руйнування внаслідок дії природних факторів чи проведення будь-яких робіт на підставі відповідних нормативно-правових актів органів культурної спадщини вищого рівня; підготовка проєктів розпоряджень та приписів щодо охорони пам'яток, припинення робіт на цих пам'ятках, їхніх територіях та у зонах охорони, якщо ці роботи проводяться за відсутності затверджених або погоджених з відповідним органом охорони культурної спадщини програм та проєктів, передбачених Законом України "Про охорону культурної спадщини", дозволів або з відхиленням від них на підставі відповідних нормативно-правових актів органів охорони культурної спадщини вищого рівня; складання протоколів про адміністративні правопорушення

та формування адміністративних справ у сфері охорони культурної спадщини на підставі відповідних нормативно-правових актів органів охорони культурної спадщини вищого рівня; складання актів про вчинення правопорушення, зазначеного у статті 44 Закону України "Про охорону культурної спадщини"; розробка проєктів висновків щодо відчуження або передачі у володіння, користування або управління пам'яток їхнім власникам чи уповноваженим ними органам, іншим особам; складання протоколів та проєктів постанов про порушення законодавства про охорону культурної спадщини; підготовка інформації для органів охорони культурної спадщини вищого рівня про пошкодження, руйнування, загрозу або можливу загрозу пошкодження пам'яток, які розташовані на території Львівської міської територіальної громади; підготовка та подання позовних заяв до суду, представництво інтересів управління у суді.

Офіс співпрацює з Департаментом архітектури та розвитку містобудування Львівської обласної державної адміністрації, Міністерством культури України, громадськими організаціями, міжнародними установами та організаціями, з органами охорони культурної спадщини історичних міст, з освітніми установами, зокрема з НУ «Львівська Політехніка», Львівською національною академією мистецтв, тощо.

При офісі створена консультативна рада з питань охорони культурної спадщини, склад і Положення якої затверджено рішенням виконавчого комітету від 11.02.2025 № 119 «Про Консультативну раду з питань охорони культурної спадщини при офісі охорони культурної спадщини Львівської міської ради» (зі змінами).

Також офіс охорони культурної спадщини організовує роботу адміністративної комісії при виконавчому комітеті Львівської міської ради, склад та організація роботи якої, затверджені рішенням виконавчого комітету від 02.03.2018 № 228 (зі змінами).

Опрацювання звернень фізичних та юридичних осіб офісом та підпорядкованими офісу управліннями

За звітний період на розгляд в управління надійшло **4600** звернень, заяв і документів.

Рис 1. Динаміка надходження звернень, заяв та документів 2022-2025

За результатом розгляду окремих категорій звернень:

- підготовлено 175 висновків щодо проєктної документації на проведення ремонтно-реставраційних робіт (в тому числі 85 паспортів опорядження фасадів);
- розглянуто 285 проєктів на встановлення вивісок та надано відповідні висновки;
- скеровано 95 листів про укладання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини;
- розглянуто 17 проєктів на встановлення інформаційних і меморіальних таблиць та надано відповідні висновки щодо можливості встановлення інформаційної чи

меморіальної таблиці на фасадах будинків у межах історичного ареалу міста та/або на будинках –пам'ятках архітектури;

- надано 32 довідки про коефіцієнт культурної цінності пам'яток культурної спадщини;
- надано 290 висновків щодо можливості передачі пам'ятки (її частини) у володіння, користування чи управління;
- завізовано архітектурно-художні вимоги на влаштування відкритих літніх майданчиків та благоустрою прилеглої території розташованих в межах історичного ареалу міста Львова на території історичного ареалу міста.

Офіс та підпорядковані офісу управління підготували та взяли участь в опрацюванні 26 проєктів рішень за 2025, які були прийняті /підготовлені на розгляд/ Виконавчим комітетом Львівської міської ради, а саме:

- Рішення № 2 від 07.01.2025 «Про оновлення науково-проєктної документації у сфері охорони культурної спадщини».
- Рішення № 23 від 14.01.2025 «Про переміщення (перенесення) Меморіального комплексу «Пагорб Слави»».
- Рішення № 24 від 14.01.2025 «Про проведення дослідження та перепоховання останків військовослужбовців радянської армії з території Меморіального комплексу «Пагорб Слави»».
- Рішення № 25 від 21.01.2025 « Про затвердження Типових положень про департамент/офіс та управління Львівської міської ради».
- Рішення № 52 від 28.01.2025 «Про затвердження Положення про офіс охорони культурної спадщини Львівської міської ради та його структури».
- Рішення № 96 від 31.01.2025 «Про затвердження Положення про управління обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради та його структури».
- Рішення № 97 від 31.01.2025 «Про затвердження Положення про управління охорони та використання об'єктів культурної спадщини офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради та його структури».
- Рішення № 119 від 11.02.2025 «Про Консультативну раду з питань охорони культурної спадщини при офісі охорони культурної спадщини Львівської міської ради».
- Рішення № 143 від 18.02.2025 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 02.03.2018 № 228».
- Рішення № 209 від 04.03.2025 «Про безоплатне поховання на Личаківському цвинтарі».
- Рішення № 276 від 28.03.2025 «Про затвердження примірних форм розпорядження та припису щодо охорони пам'яток культурної спадщини на території Львівської міської територіальної громади».
- Рішення № 277 від 28.03.2025 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 02.03.2018 № 228».
- Рішення № 361 від 22.04.2025 «Про організацію робіт з переміщення (перенесення) Меморіального комплексу «Пагорб Слави»».
- Рішення № 427 від 02.05.2025 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 04.04.2022 № 214».
- Рішення № 441 від 06.05.2025 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 02.03.2018 № 228».
- Рішення № 651 від 01.07.2025 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 09.12.2022 № 1212».
- Рішення № 665 від 04.07.2025 «Про здійснення заходів щодо створення Личаківського військового меморіалу».
- Рішення № 759 від 29.07.2025 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток комплексних адміністративних послуг».

- Рішення № 803 від 08.08.2025 «Про надання ЛКП «Бюро спадщини» функцій замовника».
- Рішення № 817 від 12.08.2025 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 15.07.2025 № 714».
- Рішення № 818 від 12.08.2025 «Про організацію та проведення заходу з відкритого експонування мистецької інсталяції «Боривітер».
- Рішення № 839 від 19.08.2025 «Про надання офісу охорони культурної спадщини функцій замовника».
- Рішення № 874 від 29.08.2025 «Про надання функцій замовника».
- Рішення № 1024 від 10.10.2025 «Про надання функцій замовника».
- Рішення № 1097 від 31.10.2025 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 11.02.2025 № 119».
- Рішення № 1230 від 28.11.2025 «Про поховання військовослужбовців Збройних Сил України, які загинули у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на Полі почесних поховань № 87 Личаківського кладовища».

А також проєкту ухвали, яка була прийнята Львівською міською радою, а саме:

- Ухвала № 7129 від 25.11.2025 «Про внесення змін до ухвали міської ради від 19.03.2009 № 2550 "Про внесення змін до ухвали Львівської міської Ради народних депутатів від 05.11.1990 «Про затвердження положення про історико-культурний заповідник «Личаківський цвинтар»».

Участь офісу та підпорядкованих управлінь в роботі комісій, робочих груп, секторів, консультативних рад

Працівники офісу брали участь у роботі:

- робочої групи з попереднього розгляду документів для розміщення реклами та погодження проєктів вивісок, за результатами роботи якої надано відповідні висновки (43 засідання);
- секторі погодження інженерних мереж Львова;
- робочій групі з питань встановлення інформаційних та меморіальних таблиць;
- робочій групі щодо ознакування вулиць;
- у виїзних нарадах з доступності об'єктів, які належать до пам'яток культурної спадщини у Львівській міській територіальній громаді;
- робочій групі з напрацювання концепції діяльності букіністичного ринку та рішень з облаштування громадського простору на пл. Музейній у м. Львові;
- робочій групі для формування Концепції інтегрованого розвитку території Львівської міської територіальної громади,
- наглядовій раді при ЛКП «Музей «Личаківський цвинтар».

Управління організовувало роботу комісій:

- адміністративної комісії при виконавчому комітеті Львівської міської ради (утворена Рішенням виконкому № 228 від 02.03.2018 р. із змінами та доповненнями) 18 засідань, 294 питань).
- з визначення коефіцієнтів культурної цінності будинків-пам'яток архітектури, історії (5 засідань в онлайн форматі, видано 32 довідки).

При офісі охорони культурної спадщини Львівської міської ради працювала науково-консультативна рада, що складається з провідних науковців в галузі реставрації та збереження культурної спадщини, представників громадських організацій, членів ІКОМОС. У 2025 році проведено 3 засідання науково-консультативної ради, на яких розглянуто 5 питань. Зустрічі організовуються в різних форматах, здебільшого офлайн, де обговорюються важливі проєкти реставрації. Як і раніше, обговорення відбуваються не тільки в офісі, а й на об'єктах. Два питання розглядалися на виїзних засіданнях безпосередньо на об'єктах.

Окрім того офісом охорони культурної спадщини організовано роботу комісії щодо відновлення хреста Архикатедрального Собору св. Юра на площі св. Юра, 5 у м. Львові та роботу комісії щодо формування та узгодження Програми консервації та реставрації інтер'єрів костелу Єзуїтів на вулиці Театральній, 11 у м. Львові. Комісії сформовані з експертів у сфері дослідження та консервації об'єктів культурної спадщини.

Начальниця управління обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини офісу є членом Робочої групи з питань удосконалення законодавства у сфері охорони культурної спадщини на період 2025-2026 року. Під час засідань робочої групи розглядаються підзаконні нормативні документи (проекти Постанов КМУ), які зокрема передбачені Законом України «Про охорону культурної спадщини».

Участь офісу та підпорядкованих управлінь у реалізації програм соціально-економічного та культурного розвитку міста

Офіс охорони культурної спадщини, ЛКП «Бюро спадщини» та ЛКП «Личаківський цвинтар» в межах повноважень, на виконання Комплексної стратегії розвитку Львова 2012-2025, Програми соціально-економічного та культурного розвитку Львівської міської територіальної громади на 2024-2025 роки, здійснює координацію/реалізовує наступні Програми та Проекти за напрямком «Культурна спадщина»/:

- «Програма співфінансування ремонту віконних та дверних заповнень житлових будинків, які розташовані на території історичного ареалу м. Львова, на 2024-2029 роки»;
- «Програма співфінансування виконання реставрації, ремонту (реставраційного) балконів житлових будинків – пам'яток культурної спадщини на території Львівської міської територіальної громади у 2023-2025 роках».

Супровід реалізації проєктів реставрації.

Здійснення закупівель – 58 (з них 6 закупівель, передбачених бюджетом розвитку бюджету Львівської міської територіальної громади).

У 2025 році продовжили реставраційні роботи, що розпочаті до повномасштабної війни. Зокрема, продовжено реставрацію дерев'яної церкви святої Трійці 1756 року в с. Воля Гомулецька Львівської громади. У 2025 році відновлено несучі конструкції нав, даху, покриття даху гонтом, здійснено консервацію та реставрацію стінопису. Завершення робіт заплановано на 2026 рік. Виконано роботи по об'єкту «Капітальний ремонт приміщень та забезпечення інклюзивності будівлі на вул. Валуї, 20 у м. Львові».

Надано субвенцію з місцевого бюджету державному бюджету на виконання робіт за виготовленою науково-проєктною документацією «Реставрація (протиаварійні роботи) "Центрального державного історичного архіву України, м. Львів", пам'ятки архітектури національного значення - келій колишнього монастиря костелу бернардинів на пл. Соборній, 3а (вул. Валуї, 18) у м. Львові, охоронний № 341/1».

Загалом у 2025 році укладено 5 договорів для проведення ремонтно-реставраційних/капітальних робіт, в тому числі договори з авторського і технічного нагляду, з розроблення ПКД та виконання експертизи. Також укладено 20 додаткових угод до договорів.

Офісом, зокрема, загально-організаційним відділом та управлінням обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини офісу проведено підготовку пропозицій до планування заходів та проєктів на 2026 рік. Зазначені пропозиції стали основою для формування та наповнення портфеля проєктів, які внесені до цифрової екосистеми DREAM та заплановані до реалізації у 2026 році.

Фінансові показники офісу у 2025 році

Фінансування загального фонду (поточні видатки) – 12476621,55 грн.

Фінансування ЛКП «Музей «Личаківський цвинтар» – 3749107,32 грн.

Фінансування ЛКП «Музей «Личаківський цвинтар» (благоустрій) – 1717712,59 грн.

Фінансування ЛКП «Бюро спадщини» – 3630993,84 грн.

Фінансування на ознакування і облікові документи – 199551,66 грн.

Фінансування спеціального фонду (бюджету розвитку Львівської міської територіальної громади) – 13226704,02 грн.

Співпраця офісу та підпорядкованих управлінь з органами охорони культурної спадщини вищого рівня та іншими інституціями з питань збереження пам'яток культурної спадщини та захисту пам'яток під час воєнного стану від можливих загроз

Участь у засіданнях Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини у Львівській області при Департаменті архітектури та розвитку містобудування Львівської обласної державної адміністрації.

Налагоджено конструктивну співпрацю з Департаментом архітектури та розвитку містобудування Львівської обласної державної адміністрації в частині уніфікації адміністративних послуг та термінів їх розгляду. Зокрема затверджено комплексну адміністративну послугу щодо надання висновків і погоджень відчужень або передачі пам'яток місцевого значення їхніми власниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у володіння, користування або управління, а також зменшення строків погодження проєктів охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини (їх частини).

Інформування вищих органів охорони культурної спадщини Міністерства культури та стратегічних комунікацій України та Департамент архітектури та розвитку містобудування ЛОДА щодо пам'яток культурної спадщини.

Представник офісу є в Робочій групі з питань удосконалення законодавства у сфері охорони культурної спадщини на період 2025-2026 року. На робочій групі розглядаються підзаконні нормативні документи, які зокрема передбачені Законом України «Про охорону культурної спадщини».

Зустрічі в онлайн форматі з представниками ІКОМОС та ЦВС ЮНЕСКО в Україні з підготовки заявки для отримання фінансування щодо опрацювання плану управління ЮНЕСКО.

В рамках проведення моніторингу, разом з експертами, провели обробку скульптур балюстради сходів до головного входу у собор на пл. св. Юра, 5, на яких у 2024 році було виявлено лишайники, мікробіоцидним розчином, опісля покрили новим спеціальним гідробар'єром, який захистить їх від ультрафіолету та відповідно унеможливить розмноження лишайників. Обробку виконано під керівництвом доктора архітектури Інституту архітектури НУ «Львівська політехніка», доцента Олега Рибчинського. Окрім того здійснено плановий періодичний моніторинг 435 пам'яток культурної спадщини. Продовження розпочатої роботи заплановано на 2026 рік.

Представниками офісу взято участь в обстеженні об'єктів культурної спадщини на предмет організації доступності/реалізації проєктів інклюзії.

Директорка офісу взяла участь у міжнародному заході «День міст-побратимів 2025» та у проведенні робочих зустрічей з міжнародними партнерами щодо реалізації спільного проєкту із впровадження освітньої програми «Restaurator im Handwerk / Master Professional». Було взято участь у роботі місії ЮНЕСКО / ICOMOS з експертного перегляду проєкту Плану управління об'єктом всесвітньої спадщини «Історичний центр Одеси» з урахуванням положень Плану готовності до

надзвичайних ситуацій та у конференції Французького павільйону в межах 19-ї Міжнародної архітектурної бієнале.

Співпраця для збереження і відновлення історичних вивісок. На фасад книгарні Наукового товариства імені Тараса Шевченка, що на просп. Шевченка, 8, повернули відреставровану історичну вивіску. Пошкодженні літери очистили, відполірували і законсервували. Також відновили цінні вивіски на вул. Руській, 18 та вул. К. Левицького, 26. Всі роботи виконали за позабюджетні кошти. Ініціатори - офіс охорони культурної спадщини міста та проєкт «Рудименти Львова».

Для огляду відкрили відтворену мозаїку «Інформаційний простір», що у будівлі колишнього видавництва «Вільна Україна» на вул. Володимира Великого, 2. Зруйноване раніше полотно відтворили у максимальній відповідності до автентичного – у розмірі, техніці кладки та кольоровій палітрі. Смальту шукали по всій країні – аналогічну до тієї, що використав автор оригіналу Богдан Сойка. Загалом використали понад 500 тис. скляних камінців.

Цінне 50-літнє керамічне панно «Збір винограду» з Погулянки перенесуть на нову локацію. Кахлі розібрали для консервації та реставрації. Вже наступного року панно знову зберуть у єдине полотно й змонтують у просторі Jam Factory Art Center. Роботи виконує команда Karp Restorer, фінансує проєкт компанія-забудовник.

Участь в підготовці стратегії культури.

Підготовлено грантову заявку щодо плану управління об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Львів – Ансамбль історичного центру» (С 865)».

17-18 лютого 2025 року у Львові організовано захід “Спадок. Як зберегти і не нашкодити?”, організований Українською урбанплатформою та Офісом охорони культурної спадщини в координації з ЮНЕСКО. Захід об'єднав фахівців з реставрації, архітектури, представників муніципалітетів та експертів для обговорення невідкладних заходів захисту культурної спадщини в умовах воєнних загроз. Учасниками заходу були представники Харкова, Києва, Дніпра, Полтави, Сум, Запоріжжя, Миколаєва, Херсона, Івано-Франківська, Луцька, Нікополя, Канева, Кам'янець-Подільського, Лубен, Кременчука та Мени. Під час заходу організовано екскурсії, де учасники оглянули пам'ятки, які постраждали під час ракетних атак. Експерти розповіли про виклики та шляхи збереження об'єктів. Далі відбулися лекції про загрози спадщині під час війни, зокрема виступили фахівці з Харкова, Києва, Дніпра та Львова. Практичний блок включав обговорення успішних кейсів захисту пам'яток та роботу з документування пошкоджень. Фахівці ділилися досвідом ідентифікації та першочергових заходів, необхідних для мінімізації втрат. Друга частина заходу була присвячена вивченню матеріалів, їхніх властивостей та особливостей використання у реставрації. Учасники відвідали об'єкти, здійснили документування та розробили стратегії захисту пошкоджених пам'яток, які презентували у групах.

Виконано протиаварійні консерваційні роботи з відновлення хреста Архикатедрального Собору св. Юра на площі св. Юра, 5 у м. Львові – складової об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Проведено комплексне дослідження стану збереження хреста, лабораторні дослідження матеріалів, консерваційні та відновлювальні заходи. Необхідність реставрації хреста виникла після того, як три промені хреста відірвалися від основи. Хрест заввишки 2,73 метри і вагою 70 кг демонтували і перевезли до майстерні для виконання консерваційних робіт. Найуразливішими елементами виявилися промені з тонкого металу: вони зазнали сильної корозії. Частину довелося замінити аналогічними, залишивши на нових клеймо з датою 2025 р. Під час реставрації знайшли й сліди від куль – їх вирішили зберегти як мовчазних свідків історії святині. Всі оригінальні елементи хреста експонуються в спеціально виготовленому кіоті в інтер'єрі собору. 2 жовтня цього року відновлений хрест повернуто на верхівку собору.

ТОВ "СКАЙРОН" в рамках реалізації проєктів оцифрування пам'яток української культурної спадщини, за підтримки партнерів, у Львові продовжили виконання 3-D сканування пам'яток, а саме:

1. Палац Потоцьких на вул. Коперника, 15 (фасад).
2. Порохова вежа на вул. Підвальній, 4 (інтер'єри).
3. Палац Сосновського на вул. Чупринки, 50-52(фасад).
4. Вілла Макса Вікселя на вул. Лукіяновича.
5. Музей-аптека на вул. Друкарській, 2
6. пл. Двірцева, 1.
7. вул. Матейка, 4
8. вул. Бандери, 1 (фасади).

4-5 грудня цього року організовано захід з відзначення внесення Ансамблю історичного центру Львова до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Міжнародна подія об'єднала фахівців та фахівчинь у сфері охорони культурної спадщини, представників українських та міжнародних інституцій, експертів, науковців і реставраторів. Львів виступив простором для професійного діалогу щодо практики сталого збереження й співпраці з міжнародною спільнотою. Зокрема у межах першого дня представили напрацювання алгоритму дій у разі пошкодження об'єктів в часі війни, яке підготували спільно з сектором ЮНЕСКО, переосмислювали сучасні підходи в освітній сфері для підвищення кваліфікації реставраторів, ознайомились з планом управління київського комплексу, включеного до Списку всесвітньої спадщини, а також обговорили про формування номінаційних досьє на нові об'єкти.

В частині супроводу і моніторингу встановлено, що внаслідок збройної агресії росії пошкоджено 30 пам'яток у 2023 році, 28 пам'яток у 2024 році, будинки значної та рядової історичної забудови у 2025 році. Представниками офісу оглянуто і надано рекомендації щодо відновлення вхідних дверей в будинки на 25 адресах в франківському районі та 40 адресах в залізничному районі.

Також офіс здійснював супровід консерваційних робіт в храмі на вулиці Лисенка, 41.

Участь офісу та управління обліку та моніторингу об'єктів культурної спадщини в організації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників у сфері охорони культурної спадщини

Ринок реновації в Україні терміново потребує фахівців-реставраторів, які вміють кваліфіковано працювати на історичних будинках.

3 жовтня, у Львівській національній академії мистецтв урочисто відкрили Школу реставраторів — першу в Україні сертифіковану програму для підготовки фахівців з реставрації дерева, металу та ліпнини. Програма створена у партнерстві з Фондом ім. Ебергарда Шьока (Німеччина), ЮНЕСКО та Львівською міською радою, за сприяння Міністерства культури та інформаційної політики України. Першими слухачами курсу стало 17 людей — зі Львова, Києва та Івано-Франківська.

За структурою і змістом програма відповідає 6 рівню Європейської рамки кваліфікацій, а її аналогом у Німеччині є кваліфікація «Майстер професіонал з реставрації у ремеслі». Школа реалізує пріоритетні завдання, визначені Операційною ціллю 4 Стратегії розвитку культури України до 2030 року, і закладає підґрунтя для сталого розвитку фахової реставраційної освіти відповідно до стандартів ЄС.

Партнерами меморандуму є Львівська міська рада, Головна адміністрація ЮНЕСКО в Парижі та Львівська національна академія мистецтв.

Укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини (їх частини)

Укладено **363** охоронні договори на пам'ятки культурної спадщини (їх частини) з власниками (користувачами) пам'яток, укладено **9** попередніх договорів про укладення в майбутньому охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини (їх частини), **3** додаткових угоди (в частині долучення облікової документації) з власниками (уповноваженими власниками органами) пам'яток архітектури. На погодженні у вищих органах охорони культурної спадщини – **39** охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини.

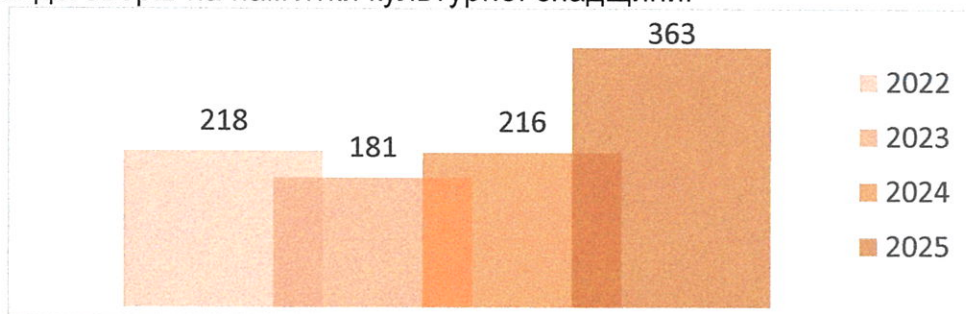

Рис 2. Динаміка укладення охоронних договорів 2022-2025.

Моніторинг пам'яток культурної спадщини та ознакування.

Проведено плановий періодичний моніторинг **435** пам'яток культурної спадщини. Подальшу роботу з моніторингу заплановано продовжити у 2026 році.

Продовжено ознакування пам'яток знаком «Блакитний щит». Такі інформаційні знаки встановлюються щорічно на пам'ятках, на листопад 2025 року вже встановлено **1001** таких знаків, з них у 2025 році **207**. Продовження ознакування заплановано на 2026 рік. Такі інформаційні знаки встановлюються щорічно на пам'ятках. Міжнародне ознакування передбачено Конвенцією про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту (Гаазька конвенція 1954 року). 29 грудня 2018 року виконавчий комітет ЛМР прийняв рішення №1426 "Про затвердження зразка інформаційного знака для розміщення на пам'ятках культурної спадщини у м. Львові". Сьогодні знак «Блакитний щит» використовують у різних країнах світу. В Україні першим містом, де розпочали встановлювати такі знаки на пам'ятках культурної спадщини, став Львів.

Завершено ознакування мозаїчних та керамічних творів, які внесені до переліку цінних на території Львівської міської територіальної громади, для цього укладено договори на виготовлення і встановлення інформаційних знаків. Кількість виготовлених і встановлених інформаційних знаків у 2025 році складає **23**. Загалом ознаковано **102** мозаїки та керамічні панно на **79** об'єктах.

Формування облікової документації на об'єкти культурної спадщини, яка надходить в офіс охорони культурної спадщини

Розглянуто і обліковано **150** облікових документацій (паспортів) на пам'ятки культурної спадщини.

На замовлення офісу проведено закупівлі з виготовлення пам'яткоохоронної документації на пам'ятку національного значення – колишній костел св. Марії Магдалини на вул. С. Бандери, 8 у м. Львові.

На виконання рішення виконавчого комітету Львівської міської ради № 2 від 07.01.2025 року «Про оновлення науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини», враховуючи наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 22.01.2024 № 35 "Про затвердження науково-проектної документації", яким затверджено науково-проектну документацію "Історико-архітектурний опорний план м. Львова (історико-архітектурний опорний

план м. Львова з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів", наказ департаменту архітектури та розвитку містобудування Львівської обласної державної адміністрації від 27.10.2023 № 36-ОС "Про затвердження меж і режимів використання зон охорони пам'яток місцевого значення відповідно до науково-проектної документації "Історико-архітектурний опорний план м. Львова з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів", розпочато роботу з оновлення та внесення змін до науково-проектної документації в частині деталізації та встановлення режимів окремих підзон на території м. Львова.

У 2025 році прийнято 55 рішень щодо визначення офісу замовником робіт з розроблення науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини щодо уточнення (внесення змін) до меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів.

На виконання прийнятих рішень офісом підготовлено 16 техзавдань на опрацювання науково-проектних документацій та укладено 16 договорів.

На кінець року до офісу на розгляд надано 8 опрацьованих проєктів документацій. 8 з них погоджено і скеровано на розгляд в Департамент архітектури та містобудування Львівської обласної державної адміністрації, 1 в Міністерство культури України.

Організація роботи адміністративної комісії, видача приписів та розпоряджень

Підготовлено та організовано роботу 18 засідань адміністративної комісії при виконавчому комітеті Львівської міської ради (утворена Рішенням виконкому № 228 від 02.03.2018 р.), за результатами якої винесено 212 постанов. До міського бюджету фактично надійшло більше 1 млн грн за оплату штрафів.

У 2025 році офіс видав 136 приписів щодо виконання вимог пам'яткоохоронного законодавства.

Також видано 22 розпорядження щодо утримання пам'яток культурної спадщини у належному стані.

Підготовка та подання позовних заяв до суду, представництво інтересів офісу у суді.

Офіс охорони культурної спадщини, з метою захисту пам'яток культурної спадщини виступає позивачем і відповідачем, а також третьою особою, яка заявляє/не заявляє самостійні вимоги на предмет спору на стороні позивача/відповідача у судах від свого імені.

Найвагомішими серед судових справ є позови управління про відновлення пам'яток. Впродовж року видано більше 100 приписів про усунення порушень у сфері охорони культурної спадщини. У зв'язку з невиконанням приписів подано 23 судові позови про приведення пам'яток до належного стану, по декількох з яких вже прийнято рішення на користь місцевого органу охорони культурної спадщини.

До прикладу Львівський окружний адміністративний суд вирішив задовольнити повністю позов, а саме зобов'язати власника квартири на вулиці Личаківській, 1 відновити частину пам'ятки архітектури, шляхом демонтажу пластикових віконних заповнень та встановити на їх місці дерев'яні за зразком оригінальних.; узгодити з офісом технологію монтажу нових дерев'яних вікон, членування, профіль та колір. Офісом готується звернення до виконавчої служби про примусове виконання рішення суду.

Також Львівський окружний адміністративний суд вирішив: зобов'язати «ПФ-ОНІКС» відновити пам'ятку архітектури, що знаходиться за адресою: м. Львів, пл. Ринок, 40 (нежитлові приміщення другого поверху під індексами 10, 11, ХУІ, ХУІІ, ХУІІІ загальною площею 48,2 кв.м. та нежитлові приміщення інд. 8, 9, 9а, ХХ, ХХІ, ХХІІ,

13,14 загальною площею 85,3 кв.м.). Станом на сьогодні, дане рішення перебуває на виконанні у органів ДВС.

Судом зобов'язано власника відновити пам'ятку архітектури, шляхом демонтажу самовільно влаштованої прибудови до фасаду будинку зі сторони внутрішнього двору будинку, а також накриття та засклення відкритих балконів зі сторони внутрішнього двору. Станом на сьогодні відкрито виконавче провадження за даним фактом, боржника вже притягнуто до відповідальності за невиконання рішення суду.

Власника квартири на вулиці Тарнавського, 16 зобов'язано привести балкон, що розташований у внутрішньому подвір'ї у відповідність до поверхового плану будинку за рахунок коштів власника. (Рішення ще не набрало законної сили, не завершився строк на оскарження). Решта справ перебувають на розгляді.

Також продовжується співпраця з органами прокуратури, щодо зобов'язання суб'єктів, які ухиляються від укладання охоронних договорів на пам'ятки архітектури, укласти такі. Так було подано ряд позовів до суду про зобов'язання укласти охоронний договір.

Також офісом передано матеріали до юридичного департаменту для спільної роботи з формування позовів за адресами порушень, відповідно до протоколів адміністративної комісії.

Загалом у провадженнях судів перебувають 68 справ у яких стороною чи третьою особою виступає офіс.

Міжнародна співпраця щодо збереження і популяризації об'єктів культурної спадщини

У 2025 році до захисту і збереження історичної спадщини Львова долучилися і європейські фонди та установи: Національний інститут польської культурної спадщини за кордоном «Полоніка», Фонд Ебергарда Шьока, «Aliph», Міністерство культури та національної спадщини Польщі, ЮНЕСКО.

Важливим фактором розвитку для України стало відкриття у січні 2025 року у Львові першого в Україні Культурний хабу ЮНЕСКО. Це один з перших просторів такого зразка в Україні, який буде підтримувати, розвивати та популяризувати культуру, мистецтво, історичну спадщину. Культурний хаб створено за фінансової підтримки Іспанії. Це вагомий внесок у збереження та розвиток спадщини. У просторі хабу впродовж 2025 року організовано та проведено низку активних заходів пов'язаних з популяризацією культурної спадщини.

У рамках проекту «Спільна спадщина», за кошти Міністерства культури та національної спадщини Польщі та в рамках Стратегічної Програми Інституту Полоніка "Охорона культурної спадщини за кордоном", проведено ряд робіт з збереження історико-культурної спадщини м. Львова.

Реалізовано черговий (17 етап) спільних професійних, комплексних ремонтних і реставраційних робіт на Личаківському цвинтарі. Також виконано дослідження для проведення наступного 18-го етапу реставраційних робіт у 2026 році.

За підтримки Міністерства культури та національної спадщини Польщі та в рамках Стратегічної Програми Інституту «Полоніка» «Охорона культурної спадщини за кордоном» у 2025 році, проведено роботи з збереження історико-культурної спадщини м. Львова, зокрема:

- реалізовано черговий (17 етап) спільних професійних, комплексних ремонтних і реставраційних робіт на Личаківському цвинтарі, завершено реставрацію каплиці Яворських, частково завершено реставрацію пам'ятників 7-ми пам'ятників, також виконано дослідження для проведення наступного 18-го етапу реставраційних робіт у 2026 році;

- триває консервація вівтарів у Латинському кафедральному соборі Успіння Пресвятої Діви Марії на пл. Катедральній, 1;

- триває підтримуючий ремонт даху у Вірменському соборі у інтер'єрі Вірменського кафедрального собору Успіння Пресвятої Богородиці на вул. Вірменській, 7;

- реставраційні роботи колишнього монастиря Бенедиктинок на площі Вічевій, 2, завершено консервацію аттику дзвіниці (5 етап), (заплановано ремонт даху дзвіниці);

- продовжується консервація головного вівтаря та розписів у святилищі храму Петра і Павла ордену оо. Єзуїтів на вул. Театральній, 11 у м. Львові (13 етап);

- продовжено реставрацію фасаду палацу Корнякта (королівської кам'яниці) на площі Ринок, 6 (завершується реставрація фасаду, 3 етап робіт з реставрації аттику заплановано на 2026 рік);

- консерваційні роботи в семінарійній каплиці монастиря кармеліток босих на вул. Винниченка, 30 а у Львові (2 етап);

- дослідження в каплиці Боїмів на пл. Катедральній, 1 (етап попередніх робіт перед виготовленням науково-проектної документації).

За кошти Міністерства культури та національної спадщини республіки Польщі у 2025 році виконано робіт на суму 25 681 995,50 грн (розрахунок, згідно з курсом НБУ 11,50 грн за 1 zł, (2023 - 29 909 914,00 грн, 2024 - 31 794 379,5 грн).

В рамках Стратегічної Програми Інституту Полоніка "Охорона культурної спадщини за кордоном" виконано робіт на суму 30 754 735,75 грн (розрахунок, згідно з курсом НБУ 11, 50 грн за 1 zł (2023 - 22 462 894,69 грн, 2024 - 28 656 781,82 грн).

Всього у 2025 році в рамках спільного проекту профінансовано консерваційних, реставраційних та інвентаризаційних робіт на суму 56 436 731,25, (2023 - 52 372 808, 69 грн, 2024 - 60 451 161,32 грн).

ALIPH - ЗАХИСТ СПАДЩИНИ ДЛЯ ПОБУДОВИ МИРУ - підтримка невідкладних консерваційних робіт храму в с. Воля Гомулецька.

Популяризація та інформування залучення громадськості до програм (проектів) у галузі охорони культурної спадщини і інтегрованого розвитку міста

Проводилась робота з мешканцями щодо участі у Програмах оновлення та проведення ремонтно-реставраційних робіт вікон, брам та балконів.

Продовжено ознакування пам'яток знаком «Блакитний щит». Такі інформаційні знаки встановлюються щорічно на пам'ятках, на листопад 2025 року вже встановлено 1001 таких знаків.

Ознакування мозаїк. З метою збереження та інформування власників виконавчим комітетом Львівської міської ради прийнято рішення від 06.10.2023 №1074 "Про затвердження зразка інформаційного знака для розміщення на мозаїчних творах на території Львівської міської територіальної громади". Ознакування здійснюється на мозаїчних творах на території м. Львова, перелік яких затверджено Рішенням виконавчого комітету Львівської міської ради. У 2025 році завершено ознакування мозаїчних творів, загалом ознаковано 102 мозаїки та керамічні панно на 79 об'єктах.

Працівниками офісу надавались фізичним та юридичним особам консультації з питань збереження та реставрації об'єктів культурної спадщини в режимі онлайн та в телефонному режимі, а також під час обстежень на об'єктах.

На особистий прийом директора офісу та начальників підпорядкованих управлінь звернулося 148 заявників (фізичних та юридичних осіб). Офіс та підпорядковані управління і підприємства надавали інформацію під час брифінгів та брали участь у прес-конференціях.

У 2025 році офісом реалізовано ряд заходів з популяризації культурної спадщини міста. Проведено низку зустрічей з власниками пам'яток безпосередньо на об'єктах, надано консультації з укладення охоронних договорів, проведення ремонтних та реставраційних робіт.

До Міжнародного дня пам'яток і визначних місць залучили молоде покоління до збереження пам'яток. Працівники Офісу охорони культурної спадщини Львівської міської ради відзначили цей день разом з учнями Ліцею №28 Львівської міської ради. Провели тематичну екскурсію пам'ятками культурної спадщини площі Ринок. Учні з цікавістю відкривали для себе архітектурні стилі львівських кам'яниць та вчилися впізнавати їх у реальному міському просторі. Особливим елементом програми стало заняття з використанням іноземної мови — учасники розбиралися в архітектурній термінології на німецькій мові, поглиблене вивчення якої є в ліцеї № 28. Інтерактивна гра «Ансамбль площі Ринок – пам'ятка архітектури та містобудування», у дворику міської Ратуші дозволила учасникам скласти Ринковий ансамбль пам'яток зі світлин.

Організували подію «Мозаїки в часі та просторі». Розповіли про мозаїчні твори та керамічні панно Львівської міської територіальної громади. А також про те, як мозаїка живе сьогодні: змінює матеріали, форму, сенси та продовжує формувати візуальну культуру наших міст і просторів. Ця зустріч стала спробою подивитися на мозаїку не лише як на декор, а як на справжній твір мистецтва, що говорить із нами мовою історії, пам'яті та простору.

Щороку популяризуємо пам'ятки культурної спадщини, бережне ставлення до них та заохочуємо до збереження і відновлення. Відтак Дні європейської спадщини у Львові, проведені цього року з 12 по 14 вересня зібрали низку подій та екскурсій, які супроводжувалися змістовними заходами для містян і гостей міста. Частина з таких заходів організовані міськими інституціями, наприклад «Ансамбль площі Ринок» (пл. Ринок, 1) з квестом у дворику Ратуші, «Брами, що розповідають» із демонстрацією відреставрованих історичних брам.

Спільно з Львівським професійним коледжем прикладного мистецтва та дизайну розпочато роботу з збору інформації про львівські вітражі. Організовано заходи з популяризації та збереження вітражного мистецтва.

Важливою подією у Львові також став Lviv Urban Forum 2025. Панельні дискусії та екскурсії у сфері охорони культурної спадщини також стали частиною форуму.

Поширено низку публікацій на тему збереження і популяризації культурної спадщини.

З метою інформування власників про засідання адміністративної комісії та результати винесення Постанов здійснено публікації на сторінці офісу та офіційному сайті Львівської міської ради.

ЛКП «Бюро спадщини»

За 2025 рік на замовлення юридичних і фізичних осіб ЛКП «Бюро спадщини» виконало наступні роботи:

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Розроблено облікових документацій – 10; розроблено актів технічного стану – 63; розроблено паспортів опорядження фасадів – 5; погоджено вивіски – 2; розроблено проєктну документацію – 2; виконано креслення дверей – 1. Загалом у звітному періоді (2025 рік) ЛКП «Бюро спадщини» отримало 674009,85 грн від надання послуг юридичним та фізичним особам.

ПРОГРАМИ СПІВФІНАНСУВАННЯ

У 2025 році ЛКП «Бюро спадщини» продовжило реалізацію програми співфінансування відновлення вікон і брам.

У 2025 році за підтримки ЛКП «Бюро спадщини» було відреставровано 9 брам, 7 вікон, 3 балконні блоки, також 5 вікон + 2 балконні блоки замінено з пластикових на дерев'яні на суму 1 793 187,46 грн.

З них частка співфінансування міського бюджету – 472 487,9 грн, частка співфінансування німецького фонду «Eberhard-Schöck-Stiftung» (залучені кошти) – 557 140,86 грн, частка співфінансування мешканців – 676 074,56 грн, ще одна брама профінансована за кошти проекту «Арт-Нуво: нова Утопія. Як минуле може бути мостом до сталого майбутнього» (2024-2027 рр.) – 87 484,14 грн.

У 2025 році отримано ще 48 заявок на реставрацію історичних брам, 23 заявки на реставрацію історичних вікон, 18 заявок на заміну металопластикових вікон на дерев'яні.

З метою пошуку коштів для продовження діяльності Програми співфінансування проводили комунікацію з іноземними інституціями. На запит відгукнувся німецький фонд «Eberhard-Schöck-Stiftung», який надав фінансування на 10 000 EUR.

У 2025 році ЛКП «Бюро спадщини» реалізовувало програму співфінансування виконання реставрації, ремонту (реставраційного) балконів житлових будинків – пам'яток культурної спадщини на території Львівської міської територіальної громади у 2023-2025 роках.

У 2025 році за підтримки ЛКП «Бюро спадщини» було завершено реставрацію 2 балконів на головному фасаді житлового будинку-пам'ятки на вул. І. Огієнка, 6 та 3 балкони на вул. Пекарській, 17 на суму 123 509,00 грн.

Проведено коригування ПКД та виготовлено ПКД на реставрацію балконів за адресами пл. Ринок, 11, вул. Є. Гладишевського, 2. Продовження робіт за наявними дозволами та затвердження нової редакції програми співфінансування заплановано у 2026 р.

Виконання проекту Міжнародної технічної допомоги «Арт-Нуво як нова Утопія. Як минуле може бути мостом до сталого майбутнього» (2024-2027 рр.)

У 2025 році в рамках реалізації проекту «Арт-Нуво: нова Утопія. Як минуле може бути мостом до сталого майбутнього» (2024-2027 рр.) проведено щорічний захід «Всесвітній день ар-нуво у Львові» (екскурсії, лекції, майстер-класи), розроблено та представлено онлайн-ресурс та базу даних будівель стилю модерн.

Організовано низку подій популяризаційного та міждисциплінарного характеру, зокрема виставку «Пам'ять речей» у Мистецькій бібліотеці, а також виставку студентських робіт кафедри містобудування НУ «Львівська політехніка» з графічними інтерпретаціями сецесійної архітектури. Проведено публічні події та інтерактивні формати для різних вікових груп, зокрема: подію «Сецесійний букет» — архітектурно-флористичну прогулянку відновленими сецесійними брамами Львова; «Сецесійно-львівський квіз» для дітей і дорослих, присвячений архітектурі, мистецтву та легендам міста; екскурсію сецесійними інтер'єрами бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка.

В рамках реалізації проекту у 2026 році заплановано:

1. Проведення щорічного заходу «Всесвітній день ар-нуво у Львові», червень 2026;
2. Воркшопи для співвласників сецесійних будівель з питань збереження та утримання об'єктів культурної спадщини.
3. Створення відео-інструктажу для співвласників сецесійних будівель щодо базових принципів догляду за автентичними елементами.

ОСВІТНІ ЗАХОДИ

Упродовж 2025 року ЛКП «Бюро спадщини» у співпраці з Офісом охорони культурної спадщини Львівської міської ради, освітніми та культурними інституціями реалізувало низку освітніх, просвітницьких і навчально-практичних заходів у сфері збереження культурної спадщини.

Проведено презентацію кращих практик і кейсів збереження культурної спадщини Львова в межах Молодіжної резиденції «Львів – молодіжна столиця Європи 2025», спрямовану на залучення молоді до тематики охорони історичного середовища. Забезпечено участь представників підприємства у міжнародному професійному заході SALONE RESTAURO (м. Феррара, Італія), присвяченому питанням реставрації, консервації та управління культурною спадщиною. У межах проєкту НеМо Lab організовано освітню зустріч із випускниками Херсонської області, яка включала ознайомлення з реставраційною діяльністю, огляд об'єктів культурної спадщини у процесі відновлення, а також інформування про освітні та професійні можливості у місті Львові.

Реалізовано Літню школу реставрації, що складалася з трьох навчально-практичних етапів і була спрямована на підготовку студентів та молодих фахівців-реставраторів: етап «Маскарони: інтенсив з ліпної пластики» (вул. Дж. Дудаєва, 9); етап «Розкриття поліхромних розписів» (вул. Нечуя-Левицького, 19); етап «Пошук, розчищення та закріплення поліхромних розписів» (вул. Туган-Барановського, 2); етап «Реставрація дерев'яної сецесійної брами».

Проведено тематичні лекції та публічні освітні події, зокрема: лекцію культурологині Ірини Магдиш «Стилі українського мистецтва ХХ століття» з акцентом на ар нуво; лекцію реставраторки Ірини Гірної «Кольори сецесії: фарби, тиньки, оздоби»; лекцію історика і краєзнавця Олексія Паталаха «Козацтво на Херсонщині» з презентацією книжок.

Також у 2025 році проведено освітні екскурсійні та інтерактивні формати, спрямовані на популяризацію знань про архітектурну спадщину Львова, зокрема екскурсії та квести в межах Днів європейської спадщини та тематичних подій Lviv Urban Forum 2025.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ

Упродовж 2025 року ЛКП «Бюро спадщини» у співпраці з Офісом охорони культурної спадщини Львівської міської ради, культурними інституціями та партнерами реалізувало низку заходів, спрямованих на популяризацію культурної спадщини Львова та актуалізацію теми її збереження. Проведено виставкові та публічні презентаційні заходи, зокрема: виставку, присвячену Харківському Держпрому; спільно з ЛКП «Музей «Личаківський цвинтар» відкрито виставку, присвячену природній спадщині меморіального ландшафту; експонування на площі Ринок відтвореної мозаїки Алли Горської «Боривітер».

Реалізовано програму «Дні Херсона у Львові», в межах якої на площі Ринок представлено виставку «Херсон. Зранена спадщина».

Забезпечено регулярну інформаційну та комунікаційну діяльність щодо реалізованих проєктів, реставраційних робіт і програм співфінансування через офіційні інформаційні ресурси, соціальні мережі та партнерські платформи. Бюро було співорганізатором проведення міжнародного заходу з нагоди 27-ї річниці внесення Львова до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

ЛКП «Музей «Личаківський цвинтар»

Проведено ексгумаційні дослідження місць поховань періоду Другої світової війни та повоєнного періоду у м. Львів» (Марсове поле, трав'яний газон середній сектор). Загальна вартість робіт – 1 325 281,67 грн.

Виконано роботи з перенесення (переміщення) "Меморіального комплексу Пагорб Слави" м. Львів, вул. Пасічна (1 братської могили російських воїнів, 3 братських могили радянських воїнів, 24 могил Героїв Радянського Союзу, 226 індивідуальних могил радянських воїнів, огорожі навколо Меморіального комплексу "Пагорб Слави, замощення території) на Голосківське кладовище. Вартість робіт – 5007438,69 грн.

Проведено ексгумаційні дослідження місць поховань періоду Другої світової війни та повоєнного періоду на території меморіального комплексу «Пагорб Слави». м. Львів, вул. Пасічна. Вартість робіт – 1995857,72 грн.

Влаштовано нову огорожу навколо Поля почесних поховань № 87. Загальна вартість робіт – 496106,05 грн. Здійснено благоустрій Поля почесних поховань № 87. Підготовлено зразки намогильних споруд, які будуть встановлені на території майбутнього меморіалу. Станом на 15.12.2025 р. на території ЛКП «Музей «Личаківський цвинтар» здійснено - 470 поховань.

За підтримки Міністерства культури та національної спадщини Польщі та в рамках Стратегічної Програми Інституту «Полоніка» «Охорона культурної спадщини за кордоном» у 2025 році, проведено роботи з відновлення таких надгробків: каплиця Яворських-Дибусів (поле 71); пам'ятник на могилі генерала Бенедикта Колишки (поле 15); гробівець родини Скарбеків (поле 14); пам'ятник на могилі родини Онишкевичів (поле 15); пам'ятник на могилі Станіслава Новіцкого (поле 7); пам'ятник на могилі Франішека Ксавєри Пушета (поле 22); гробівець родини Каліновських і Русоцьких (поле 5); гробівець родини Левіцких (поле 1) - роботи тривають.

У 2025 році науковим відділом музею «Личаківський цвинтар» здійснено наступні роботи:

- інвентаризація поховань радянського періоду на полях №№86, За Личаківського кладовища;
- фотофіксація нагробків і поховань на полях №№45,83;
- доповнення картотеки наукового відділу музею на 1500 позицій (картотека наукового відділу налічує близько 74500 тис. позицій);
- здійснення моніторингу пам'яток монументального мистецтва та пам'яток історії місцевого значення на території Личаківського кладовища;
- обхід, фотофіксація і створення реєстру поховань частини поля №27;
- розробка нових тематичних екскурсійних маршрутів (10 маршрутів);
- проведення тематичної екскурсії «Військові поховання учасників Української революції 1918-1921 років на Личаківському кладовищі» для учнів ліцею ім. Героїв Крут;
- написання інформаційних довідок про відомих діячів та поширення їх в соцмережах;
- створення електронної бази поховань Личаківського цвинтаря за 2025 рік, каталогізація поховань 2025 року;
- надання усних довідок (інформації про місце поховання) громадянам з метою виготовлення перепусток на Личаківське кладовище;
- надання інформації про поховання за запитами громадян.

Майже за рік роботи Інформаційного центру (з 1 січня 2025 року по 15 грудня 2025 року) відвідувачам було надано довідкову та туристичну інформації щодо поховань на Полях Почесних поховань №86А, №76 та №67 (9852).

Популяризація Музею «Личаківський цвинтар» - На «Личаківському цвинтарі» презентовано виставку про природну спадщину: флору і фауну як частину меморіального ландшафту. Ознайомитися з експозицією можна було біля входу до музею, відразу на головній алеї. Виставку підготували спільними зусиллями команди «Личаківського цвинтаря» та Бюро спадщини у Львові. Виставка — це сім тематичних виставкових кубів, кожен з яких присвячений незвичному для більшості аспекту цього історичного простору: його природній спадщині. Проект розповідає про флору і фауну цвинтаря як повноцінних учасників міської історії, які з покоління в покоління зберігають пам'ять не лише в камені, а у флорі та фауні.

Загальний дохід у 2025 році становив 18370,0 тис.грн. (станом на початок грудня 2025 р.)

Чистий дохід у 2025 році – 12785,00 тис. грн. (станом на грудень 2025).
Збитки за 11 міс. 2025 року становлять 6,8 млн. грн.
Кількість туристів за 2025 рік - 69311 відвідувачів (станом на листопад 2025).
Зменшення кількості туристів в порівнянні з 2024 р. становить 2,36 %.

**Основні завдання офісу
та підпорядкованих управлінь на 2026 рік**

Виконання основних завдань у сфері охорони культурної спадщини, з метою збереження, використання об'єктів культурної спадщини, захисту традиційного характеру історичного середовища міста Львова, передбачених Положенням офісу.

Координація Програм співфінансування.

Забезпечення реалізації проєктів, внесених до системи управління публічними інвестиціями (DREAM), а також супровід їх планування, координації та моніторингу виконання.

Укладання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини.

Проведення інформаційно-просвітницької роботи з власниками та користувачами пам'яток.

Продовження планового періодичного моніторингу пам'яток культурної спадщини.

Продовження ознакування пам'яток культурної спадщини.

Вжиття заходів щодо видачі власникам пам'яток (їх частин) приписів на виконання вимог пам'яткоохоронного законодавства та виконання умов охоронних договорів.

Організація роботи адміністративної комісії при виконавчому комітеті Львівської міської ради.

Надання висновків щодо відповідних програм та проєктів містобудівних, архітектурних та ландшафтних перетворень, меліоративних, шляхових, земляних робіт на пам'ятках культурної спадщини та у зонах їх охорони, а також програм та проєктів, реалізація яких може позначитися на стані об'єктів культурної спадщини та в історичному ареалі м. Львова.

Співпраця з українськими та міжнародними інституціями щодо захисту і збереження пам'яток культурної спадщини.

Участь в організації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників у сфері охорони культурної спадщини.

Організація заходів з відзначення Дня пам'яток та визначних місць.

Директорка
офісу охорони культурної спадщини

Тетяна БАЛУКОВА